

POSTANOWIENIE

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku S. R.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o emeryturę pomostową,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 marca 2021 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 sierpnia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 czerwca 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił S. i R. prawa do emerytury pomostowej.

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2019 r. Sąd Okręgowy w B. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał S. R. emeryturę pomostową od dnia 18 lutego 2017 r.

Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2019 r., uwzględniając apelację organu rentowego, zmienił wyrok Sądu Okręgowego i oddalił odwołanie.

Sąd Apelacyjny ustalił, że wnioskodawca legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach wynoszącym ponad 18 lat, przypadającym w latach 1978-1997. W tym okresie S. R. pracował w Zespole Opieki Zdrowotnej w H. na stanowisku technika dentystycznego i praca ta jest kwalifikowana jako wykonywana w szczególnych warunkach zgodnie z wykazem A dział IV poz. 17 pkt 2 załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku

emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Wyżej wymieniony okres pracy, wynoszący ponad 15 lat, uprawniałby wnioskodawcę do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: (Dz.U. z 2018 r., poz. 1924), gdyby okres pracy szczególnej kwalifikowany jako taki według dotychczasowych przepisów stanowiłby także pracę w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Praca technika dentystycznego wnioskodawcy w latach 1978-1977, jak wynika z załącznika nr 1 i nr 2 do ustawy o emeryturach pomostowych, nie jest uznawana jako wykonywana w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze w rozumieniu ustawy z 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych. Ta okoliczność przesądza o tym, że Stefan Raczkowski nie spełnia przesłanek do przyznania dochodzonego świadczenia na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych.

Również ocena uprawnień w kontekście art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych prowadzi do wniosku, że wnioskodawca nie spełnia warunków w nim wymienionych. Sąd Apelacyjny ustalił bowiem, że mimo dysponowania świadectwem wykonywania pracy w warunkach szczególnych potwierdzającym wykonywanie w okresie od 15 grudnia 2017 r. do 31 stycznia 2018 r. pracy wymienionej w załączniku nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych pod pozycją 38 (ładowacza nieczystości płynnych), w rzeczywistości wnioskodawca pracy tej nie wykonywał. Sąd Apelacyjny podkreślił, między innymi, że W. N. prowadził działalność w zakresie wywozu nieczystości, jednakże w okresie objętym sporem przebywał za granicą i poza wnioskodawcą nie zatrudniał innych pracowników. W czasie trwania umowy o pracę z wnioskodawcą nie było żadnych zgłoszeń na wykonywanie usługi wywozu nieczystości, a nadto odwołujący nie mógłby takiej usługi wykonać, gdyż nie ma uprawnień do kierowania pojazdem przeznaczonym do wywozu nieczystości.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku wnioskodawca zarzucił:

- 1) naruszenie przepisów postępowania mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy:
 - a) art. 233 § 1 w związku z art. 391 i art. 328 § 2 k.p.c. oraz art. 378 § 1 i

art. 382 k.p.c. - w następstwie którego oraz wobec nieprzestrzegania kompetencji rozpoznawczych i kontrolnych Sądu odwoławczego i niespełnienia jego procesowej funkcji - doszło do pominięcia części materiału zebranego w postępowaniu, braku wyczerpujących ustaleń - i z obrazą przytoczonych przepisów - pominięcia istotnych odmiennych ustaleń dokonanych w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, ze skutkami wskazanymi art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.;

- b) art. 385 k.p.c., przez jego niezastosowanie, mimo że apelacja pozwanego organu rentowego jest w całości bezzasadna;
- c) art. 386 § 1 k.p.c., przez zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenia odwołania powoda od decyzji organu rentowego, mimo że apelacja pozwanego organu rentowego jest całkowicie bezzasadna.

2) naruszenie prawa materialnego:

- a) art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych oraz poz. 38 załącznika Nr 1 do tej ustawy - „Wykaz prac w szczególnych warunkach”, polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu, przez przyjęcie, że wnioskodawca, wykonując czynności w ramach zatrudnienia w firmie „K.” N. W. z siedzibą w B. na stanowisku „ładowacz nieczystości płynnych”, nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach, o których mowa w powyższych przepisach - mimo że prace te spełniają kryteria określone w powyższych przepisach i zostały zakwalifikowane jako prace w szczególnych warunkach przez pracodawcę;
- b) art. 3 ust. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu, przez przyjęcie, że wykonywane przez wnioskodawcę prace związane z wywozem nieczystości płynnych, wykonywane w ramach umowy o pracę w wymiarze pełnego etatu, nie stanowią prac w pełnym wymiarze czasu, o których mowa w powyższym przepisie;
- c) art. 226 k.p. i § 39a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (jednolity tekst: Dz.U. z 2003 r. Nr 169, poz. 1650 ze zm.), polegające na błędnej wykładni i niewłaściwym zastosowaniu, przez

przyjęcie, że zakwalifikowanie przez pracodawcę pracy wnioskodawcy na podstawie oceny ryzyka zawodowego na stanowisku „ładowacz nieczystości płynnych” jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, o których mowa w ustawie o emeryturach pomostowych, nie jest podstawą do oceny tych prac za pracę w szczególnych warunkach, o których mowa w ustawie o emeryturach pomostowych.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ: „Prawidłowe zastosowanie przepisów ustawy dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych, w szczególności art. 3 ust. 1, art. 3 ust. 4 ustawy oraz poz. 38 Załącznika Nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych „Wykaz prac w szczególnych warunkach”, w stanie faktycznym tej sprawy, wymaga wykładni tych przepisów, przede wszystkim dotyczących sposobu dokonywania kwalifikacji czynności objętych pracami wymienionymi w poz. 38 Załącznika Nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych „Wykaz prac w szczególnych warunkach”, a także dotyczących rozumienia pojęcia wykonywania pracy „w pełnym wymiarze czasu pracy”. Powyższe przepisy budzą bowiem poważne wątpliwości. Jak bowiem przyjęto w piśmiennictwie, jedynym podmiotem uprawnionym do kwalifikacji danego rodzaju pracy jako pracy w szczególnych warunkach jest wyłącznie zakład pracy (płatnik składek), u którego praca taka jest wykonywana. Natomiast za pracę wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy rozumie się pracę wykonywaną na pełny etat i należącą do podstawowych określonych przez pracodawcę zadań. Przedstawiona w uzasadnieniu wniosku argumentacja, wskazuje, iż w tej sprawie niezbędna jest wykładnia przedmiotowych przepisów, ponieważ budzą one poważne wątpliwości”.

W ocenie skarżącego, skarga jest oczywiście uzasadniona, „ponieważ - jak wskazano w uzasadnieniu wniosku - w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna tego sądu, których założenia i istota zostały wyjaśnione m.in. w uchwałach Sądu Najwyższego - mających moc zasad prawnych - z dnia 23 marca 1999 r., sygn. akt: III CZP 59/98 i z dnia 31 stycznia 2008 r., sygn. akt: III CZP 49/07.”

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przypomnieć należy, że Sąd Najwyższy, jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym zwykłej, trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna (podobnie jak uprzednio kasacja) nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, a to z uwagi na przeważający w charakterze skargi kasacyjnej element interesu publicznego. Zgodnie z takim modelem skargi kasacyjnej, jej rozpoznanie następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. wówczas, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne bądź istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, czy też zachodzi nieważność postępowania lub gdy skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Istotnym zagadnieniem prawnym jest problem jurydyczny, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, którego wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158 oraz z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 7-8, poz. 51; wyrok Sądu Najwyższego z 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, poz. 51). Sformułowanie istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinno przybrać postać porównywalną z formułowaniem zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości, o którym stanowi na przykład art. 390 § 1 k.p.c. Chodzi więc o przedstawienie wyraźnych wątpliwości co do określonego przepisu (normy) lub zespołu przepisów (norm), albo szerzej i bardziej ogólnie - wątpliwości co do pewnego uregulowania prawnego

(instytucji prawnej). Z przedstawionego przez wnoszącego skargę istotnego zagadnienia prawnego musi jednak wynikać, jaki jest konkretny problem prawny, na czym polegają istotne wątpliwości (na przykład interpretacyjne), na czym polega rozbieżność w orzecznictwie i jakich kwestii owa niejednorodność dotyczy. Sformułowane zagadnienie winno zatem odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. Rolą Sądu Najwyższego, jako najwyższego organu sądowego w Rzeczypospolitej Polskiej, nie jest bowiem działanie w interesie indywidualnym, lecz powszechnym, poprzez ochronę obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania i ujednolicanie praktyki stosowania prawa pozytywnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000 nr 7-8, poz. 147; z dnia 16 kwietnia 2008 r., I CZ 11/08, LEX nr 393883). Innymi słowy, zagadnienie prawne uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania musi mieć charakter ściśle jurydyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych oraz służyć wyjaśnieniu prawa, a nie ocenie ich subsumcji pod określoną normę prawną (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 lutego 2017 r., I CSK 555/16, LEX nr 2255332). Nie może więc mieć charakteru kazuistycznego i służyć uzyskaniu przez skarżącego odpowiedzi odnośnie do kwalifikacji prawnej pewnych szczegółowych elementów podstawy faktycznej zaskarżonego rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z 30 kwietnia 2015 r., V CSK 600/14, Legalis nr 1231914). Skarżący wymagań tych nie spełnił, nie przedstawił bowiem argumentów, które konstruowałyby zagadnienie prawne we wskazany wyżej sposób.

Niezrozumiałe jest też powoływanie się na potrzebę wyjaśnienia „sposobu dokonywania kwalifikacji czynności objętych pracami wymienionymi w poz. 38 Załącznika Nr 1 do ustawy o emeryturach pomostowych” w świetle wiążącej Sąd Najwyższy podstawy faktycznej (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), z której wynika, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w ogóle nie wykonywał pracy przy wywozie nieczystości stałych i płynnych.

Tymczasem przez istotne zagadnienie prawne należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający

charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003).

Nie ma też potrzeby wyjaśnienia pojęcia pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, gdyż Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że prawo do emerytury w wieku niższym od powszechnego z tytułu wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarabkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy. Praca taka, świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy, przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu, stąd też wykonująca ją osoba ma prawo do emerytury wcześniej niż inni ubezpieczeni. Prawo to stanowi przywilej i odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 27 ustawy emerytalnej, a zatem regulujące je przepisy należy wyklądać w sposób gwarantujący zachowanie celu uzasadniającego to odstępstwo (por. między innymi wyroki z 22 lutego 2007 r., I UK 258/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 81; z 17 września 2007 r., III UK 51/07, OSNP 2008 nr 21-22, poz. 328; z 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07, LEX nr 375653; z 6 grudnia 2007 r., III UK 66/07, LEX nr 483283; z 13 listopada 2008 r.; z 5 maja 2009 r., I UK 4/09, LEX nr 509022). W związku z tym nie jest dopuszczalne uwzględnianie przy ustaleniu okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie

wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika. Od tej reguły istnieją odstępstwa. Pierwsze z nich dotyczy sytuacji, gdy inne równocześnie wykonywane prace stanowią integralną część (immanentną cechę) większej całości dającej się zakwalifikować pod określoną pozycję załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (zob. przywołane wyżej wyroki Sądu Najwyższego: z 6 grudnia 2007 r., III UK 62/07; z dnia 5 maja 2009 r., I UK 4/09, oraz wyrok z 11 marca 2009 r., II UK 243/08, LEX nr 550990 i tam powołane orzecznictwo). Drugie odstępstwo dotyczy przypadków, gdy czynności wykonywane w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia mają charakter incydentalny, krótkotrwały, uboczny (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 stycznia 2008 r., I UK 210/07, OSNP 2009 nr 5-6, poz. 75 oraz z 22 kwietnia 2009 r., II UK 333/08, LEX nr 1001310). Skoro wnioskodawca w ramach dobowej normy czasu pracy w ogóle nie wykonywał pracy kwalifikowanej jako praca w warunkach szczególnych (ani razu nie wywiózł nieczystości), to oczywiste jest, że inne wykonywane przez niego czynności nie mogły być traktowane jako uboczne, marginalne czy też stanowiące immanentną część prac w warunkach szkodliwych.

W tym kontekście podkreślić należy, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozstrzygnięciu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. W konsekwencji nie można uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPiUS - wkładka z 2003 r. Nr 13, poz. 5; z 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467; z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578).

Odnosząc się do przesłanki określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., należy zauważyć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika ona

zwykle z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 45310; z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109; z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494; z 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437; z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 Nr 6, poz. 100; wyrok Sądu Najwyższego z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miałyby być okoliczność, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), skarżący powinien w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Podkreślić też należy, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133). Ma to szczególne znaczenie w sytuacji, w której oczywista zasadność skargi kasacyjnej miałyby polegać na oczywistym naruszeniu przepisów procesowych, gdyż, stosownie do art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c., skargę można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Skarżący więc musi wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania

były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96, OSNC 1997 nr 6-7, poz. 82; z 24 października 2006 r., II PK 38/06, LEX nr 950620 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 17 marca 2006 r., I CSK 63/05, LEX nr 179971; z 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07, LEX nr 863973; z 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10, LEX nr 950436).

Wymagań tych skarżący nie spełnił, nie przedstawił bowiem żadnej argumentacji, która wskazywałaby na kwalifikowane naruszenie przepisów postępowania, poza ogólnym stwierdzeniem, że „w toku postępowania apelacyjnego i podejmowanych czynności związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana zarówno funkcja rozpoznawcza, jak i kontrolna tego sądu”.

Przypomnieć w związku z tym należy, że w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wśród istotnych wymagań skargi kasacyjnej ustawodawca wymienił obowiązek złożenia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie. Wymóg ten wiąże się z tzw. przedsądem, polegającym m.in. na możliwości odmowy przez Sąd Najwyższy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), a jego spełnienie powinno przybrać postać wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wykaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadnieniu, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek. Ustawodawca nieprzypadkowo, konstruując wymagania skargi kasacyjnej, wyodrębnił w oddzielnych przepisach art. 398⁴ k.p.c. obowiązek przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (§ 1) i obowiązek przedstawienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienia (§ 2). Chodzi zatem o dwa odrębne, kreatywne elementy skargi kasacyjnej, które spełniają określone cele i podlegają ocenie Sądu Najwyższego, na różnych etapach postępowania kasacyjnego. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie podlegają analizie na etapie przedsądu, natomiast przytoczone podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie oceniane są dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania, w trakcie jej merytorycznego rozpoznawania. Oba te elementy muszą być więc przez skarżącego wyodrębnione, oddzielnie przedstawione i uzasadnione,

a dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy odwołanie się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. Skarga kasacyjna powinna być tak zredagowana i skonstruowana, aby Sąd Najwyższy nie musiał poszukiwać w uzasadnieniu jej podstaw pozostałych elementów konstrukcyjnych skargi ani tym bardziej się ich domyślać. Skarga kasacyjna jest wszak szczególnym środkiem zaskarżenia, realizującym przede wszystkim interes publiczny, polegający na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa, zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia: Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007, z dnia 10 marca 2008 r., III UK 4/08, LEX nr 459291, z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134 i z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392).

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.